

Regisztrált Exportóri Rendszer

Általános bemutatás

A regisztrált exportóri rendszer (továbbiakban REX-rendszer) az áruk származásának igazolására szolgáló jogintézmény, mely egyaránt alkalmazandó az Európai Unió Általános Preferenciarendszere (továbbiakban GSP) valamint az Európai Unió által kötött szabadkereskedelmi megállapodások keretében. A REX-rendszer alatt az alábbi két elem összességét értjük:

- származás igazolásának rendszere (eljárási- és keretszabályok);
- informatikai rendszer (regisztrált exportóri adatbázis).

A REX-rendszer alapelve a gazdálkodói öntanúsítás, mely a gazdálkodó által kiállított származási igazolással (származásmegjelölő nyilatkozat vagy származási nyilatkozat) valósul meg. Az öntanúsításnak, azaz a származási igazolás kiállításának feltétele az illetékes hatóság által végzett nyilvántartásba vétel, mely nyilvántartásba vétellel a gazdálkodó regisztrált exportórré válik.

A REX-rendszer gondolata és szabályai 2011. január 1-jétől az időközben hatályát veszített Közösségi Vámkódexnek is a részét képezték már, azonban a GSP kedvezményezett országok számára biztosított felkészülési időre is tekintettel tényleges alkalmazására 2017. január 1-je óta van lehetőség.

A REX-rendszer alkalmazását megelőző 6 év során történt egy jelentős változás a szabályokban. Az Uniós Vámkódex¹ 2016. május 1-jei hatályba lépésével a REX-rendszer meghatározott szabályai értelemszerűen alkalmazandóak az Európai Unió által harmadik országgal kötött szabadkereskedelmi megállapodások keretében is, amennyiben erről az adott megállapodás a megfelelő rendelkezést tartalmazza.

Regisztrált exportőr

A „*regisztrált exportőr*” fogalmát az uniós vámjog² jelenleg az alábbiak szerint határozza meg:

a) kedvezményezett országban letelepedett olyan exportőr, amelyet az adott kedvezményezett ország illetékes hatóságai nyilvántartásba vettek termékeknek a rendszer keretein belüli, akár az Unióba, akár más olyan kedvezményezett országba történő exportálása céljából, amellyel fennáll a regionális kumuláció lehetősége; vagy

b) valamely tagállamban letelepedett olyan exportőr, amelyet az adott tagállam vámhatóságai nyilvántartásba vettek az Unióból származó termékek olyan országba vagy területre történő exportálása céljából, amellyel az Unió preferenciális kereskedelmi megállapodást kötött; vagy

---

¹ Az Uniós Vámkódex létrehozásáról szóló [952/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet](#).

² A 952/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek az Uniós Vámkódex egyes rendelkezéseire vonatkozó részletes szabályok tekintetében történő kiegészítéséről szóló [2015/2446 felhatalmazáson alapuló bizottsági \(EU\) rendelet](#) 37. cikk 21. pontja.

c) valamely tagállamban letelepedett olyan továbbküldő, amelyet az adott tagállam vámhatóságai helyettesítő származásmegjelölő nyilatkozatok kiállítása céljából nyilvántartásba vettek a származó termékeknek az Unió vámterületén belül máshová, vagy adott esetben Norvégiába vagy Svájcba történő továbbszállításával összefüggésben („regisztrált továbbküldő”);

REX-rendszer a GSP keretében

Fontos leszögezni azt, hogy a REX-rendszer a GSP keretében alkalmazott származási szabályokat nem változtatta meg, azokra nincs hatása, mindösszesen a származás igazolásának módjában jelent újdonságot.

I. Regisztráció a kedvezményezett országokban

A REX-rendszer 2017. január 1-jei indulásával újabb átmeneti időszak vette kezdetét, mely legkésőbb 2020. június 30-ig tart. Ezen átmeneti időszak során a REX-rendszert használó GSP kedvezményezett országok köre folyamatosan nőni és ennek megfelelően a még FORM A származási bizonyítványt kiadó államok száma csökkenni fog.

Ezen átmeneti időszakra vonatkozó szabályok értelmében a GSP kedvezményezett harmadik országoknak vállalniuk kell a REX-rendszer bevezetését és alkalmazását 2017. január 1-jei, 2018. január 1-jei, vagy 2019. január 1-jei kezdő időponttal. A kedvezményezett országoknak a bejelentett kezdő időponttól fogva **1 évük van a gazdálkodóik regisztrálására**, mely időtartam alatt a még nem regisztrált gazdálkodóik számára kibocsáthatnak FORM A származási bizonyítványt. Ez az 1 éves időtartam hosszabbítható meg 6 hónappal indokolt esetben, így az utolsó FORM A származási bizonyítványt legkésőbb 2020. június 30-án lehet kiadni.

Azon országok listáját, melyek már ténylegesen megkezdték exportőreik regisztrálását, így exportőreik már kiállíthatnak származásmegjelölő nyilatkozatot, az Európai Bizottság tartja naprakészen. A lista az Európai Bizottság angol, német, vagy francia nyelvű honlapján, az alábbi helyen érhető el:

https://ec.europa.eu/taxation_customs/business/calculation-customs-duties/rules-origin/general-aspects-preferential-origin/arrangements-list/generalised-system-preferences/the_register_exporter_system_en

A fentiek alapján a regisztráció megkezdésétől számított egy éves átmeneti időszakban adott kedvezményezett országból egyidejűleg érkezhetsz származási igazolásként FORM A származási bizonyítvány és REX származásmegjelölő nyilatkozat. Ugyanazon gazdálkodótól azonban – regisztrációtól függően – csak az egyik származási igazolás fogadható el.

A REX-rendszer bevezetését követő időszak tapasztalatai alapján figyelemmel kell lenni továbbá arra is, hogy egyes, a REX-rendszer alkalmazására kötelezett kedvezményezett harmadik országok nem tették meg a szükséges intézkedéseket a gazdálkodóik regisztrációja tekintetében. Ezen országok számára biztosított átmeneti időszak 2017. december 31-én véget ért, azonban a REX-rendszer alkalmazása esetükben még nem kezdődött meg. Ennek eredményeképpen akár 2018., akár 2019. január 1-je óta már nem jogosultak FORM A származási bizonyítványt kiadni, a szükséges kötelezettségvállalások hiányában pedig a gazdálkodóik által kiállított származási igazolások sem elfogadhatóak. Az érintett országok megismerhetők az Európai Bizottság fenti honlapján szereplő táblázatból.

II. Regisztráció az Európai Unióban

Bizonyos termelési vagy logisztikai indokok mentén az alábbi esetekben a GSP keretében is szükségessé válhat egyes uniós gazdálkodók regisztrált exportőri nyilvántartásba vétele.

- Amennyiben egy termelési lánc úgy épül fel, hogy annak egyik állomása egy GSP kedvezményezett országban van, ahová az unióból kiszállítanak anyagokat, majd feldolgozást, megmunkálást követően azt visszaszállítják az EU vámterületére, a GSP kedvezményezett országban kiállított származási igazolás **alátámasztó okmányaként** szükség van az unióból kiszállított áruk uniós származásának igazolására. Ezt a származási igazolást 2017. január 1-jétől az uniós regisztrált exportőr állíthatja ki, származásmegjelölő nyilatkozat formájában.

A kumulációs célú – fent említett – ügyleteket leszámítva, az uniós exportőröknek nem szükséges a REX-rendszert használniuk a GSP kedvezményezett országokba irányuló kivitelek során.

- Amennyiben GSP kedvezményezett országból származásmegjelölő nyilatkozattal érkezett szállítmány egy részét (vagy egészét) logisztikai, vagy más okokból az Unió vámterületén belül máshova (továbbá Norvégiába, vagy Svájcba) kívánják továbbszállítani akkor helyettesítő származásmegjelölő nyilatkozatot lehet kiállítani. Amennyiben a megbontandó szállítmányban lévő származó termékek értéke eléri a 6 000 euró értéket, akkor főszabály szerint az úgynevezett **regisztrált továbbküldő** állíthatja ki a helyettesítő származásmegjelölő nyilatkozatot a megbontott szállítmány(ok)ban levő árukra.

A Norvégiába, vagy Svájcba továbbküldésre kerülő áruk tekintetében **kizárólag** a regisztrált továbbküldő jogosult helyettesítő származásmegjelölő nyilatkozatot kiállítani.

REX-rendszer a kétoldalú megállapodásokban (pl.: CETA; EU-Japán; EU-Vietnám)

Az Európai Unió számos harmadik országgal folytat tárgyalást szabadkereskedelmi megállapodás megkötése érdekében (pl.: Fülöp-szigetek, Szingapúr, Indonézia, Thaiföld, Mercosur államok, stb.) és a már létrejött megállapodások, egyezmények felülvizsgálata, korszerűsítése is napirenden van (pl.: Pán-euromediterrán Regionális Konvenció, Mexikó, stb.).

A REX-rendszer Uniós Vámkódex hatályba lépésével végbement változtatása megnyitotta a lehetőséget arra, hogy ezen szabadkereskedelmi tárgyalások során az Európai Unió a származás igazolására szolgáló eszközként a REX-rendszert ajánlja leendő partnereinek, akár egyoldalúan csak az EU által, akár mindkét fél részéről történő használatra.

Az egyrészről Kanada, másrészről az Európai Unió és tagállamai közötti Átfogó Gazdasági és Kereskedelmi megállapodás³, valamint az Európai Unió és Japán közötti Gazdasági Partnerségi Megállapodás⁴ szövege értelmében a Kanadába, vagy Japánba irányuló uniós áruk preferenciális származásának igazolására kizárólag a REX-rendszer szerint működő és eljáró regisztrált exportőrök jogosultak.

³ Az Európai Unió Hivatalos Lapja, L 11, 2017. január 14.

⁴ Az Európai Unió Hivatalos Lapja, L 330, 2018. december 27.

Ebből következően a több mint 6 000 EUR származó terméket tartalmazó szállítmányok exportőreinek már kérniük kell a REX-rendszerbe történő nyilvántartásba vételüket.⁵

I. Regisztráció a harmadik országokban

Az Európai Unió és egy harmadik ország/ország-csoport között kötött preferenciális megállapodás megfelelő rendelkezései alapján kétoldalú preferenciák esetében is megvan a lehetőség arra, hogy harmadik országok az Európai Unió által karbantartott REX-rendszerben regisztrálják exportőreiket.

A jelenleg ismert, a REX-rendszer használatát eredményező megállapodások (CETA, EU-Japán, EU-Vietnám) szövegei alapján, azok kizárólag az Európai Unió exportőrei számára írják elő a REX-rendszer használatát.

II. Regisztráció az Európai Unióban

Az uniós vámjog rendelkezése szerint, *amennyiben az Unió olyan preferenciális megállapodást kötött, melynek értelmében az exportőrnek a vonatkozó uniós jogszabályokkal összhangban származásra vonatkozó okmányt kell kitöltenie, ilyen okmányt csak valamely tagállam vámhatóságai által e célból regisztrált exportőr tölthet ki.*⁶

A fenti rendelkezés gyakorlati értelemben azt jelenti, hogy a jövőben életbe lépő azon megállapodások keretében, melyek a „származásra vonatkozó okmány” exportőr által történő kitöltésére utalnak, regisztrált exportőrként történt nyilvántartásba vételt követően lehet majd a preferenciális uniós származást igazolni.

A REX-rendszer tulajdonságaiból következik továbbá az is, hogy amennyiben egy gazdálkodót már nyilvántartásba vettek, tehát rendelkezik REX-azonosítóval, akkor azt korlátozások nélkül – ugyanakkor a releváns származási szabályok figyelembevételével –, valamennyi lehetséges viszonylatban felhasználhatja a preferenciális uniós származás igazolására.

---

⁵ A legfeljebb 6 000 EUR értékű származó terméket tartalmazó szállítmányok tekintetében bármely exportőr állíthat ki származási nyilatkozatot, ahogy ez az Unió által kötött szabadkereskedelmi megállapodások esetében szokásos.

⁶ Az Unió Vámkódex létrehozásáról szóló 952/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet egyes rendelkezéseinek végrehajtására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló 2015/2447 bizottsági (EU) végrehajtási rendelet preferenciális származásra vonatkozó 2. szakasz, 68. cikk (1) bekezdése értelmében, mely bekezdés az alábbiakról is rendelkezik: *A szóban forgó exportőrök azonosító adatait fel kell jegyezni az (EU) 2016/578 végrehajtási határozat mellékletében említett regisztrált exportőri rendszerben (REX). E rendelet 80., 82., 83., 84., 86., 87., 89. és 91. cikke értelemszerűen alkalmazandó.*

A regisztrált exportőri adatbázis funkciói

A REX informatikai keretrendszert az Európai Bizottság fejlesztette és tartja karban. Ugyanakkor az adatok feltöltése, a feltöltött adatok tartalmának karbantartása a tagállami és harmadik országos hatóságok feladata.

A keretrendszer funkciói:

- exportőrök regisztrációja;
- a nyilvántartásba vett adatok módosítása;
- exportőrök regisztrációjának visszavonása.

A regisztrált exportőri adatbázisba rögzített adatok bizonyos köre nyilvános és elérhető az Európai Bizottság által üzemeltetett alábbi lekérdező felületen, a REX-azonosító, vagy EORI/TIN szám megadásával:

http://ec.europa.eu/taxation_customs/dds2/eos/rex_validation.jsp?Lang=hu

I. Exportőrök regisztrációja

A nyilvántartásba vételre vonatkozó szabályokat az Unió Vámkódex létrehozásáról szóló 952/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet egyes rendelkezéseinek végrehajtására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló 2015/2447 bizottsági (EU) végrehajtási rendelet (továbbiakban: UVK VA) 80. és 86. cikkei tartalmazzák.

Az UVK VA 80. cikk (2) bekezdésének második és harmadik albekezdése, valamint (3) bekezdése értelmében:

(2) ...

A tagállamok vámhatóságai a 22-06A. mellékletben szereplő teljes kérelemnyomtatvány kézhezvételekor haladéktalanul hozzárendelik a regisztráltexportőr-azonosító számot az exportőrhöz vagy adott esetben a továbbküldőhöz, és rögzítik a REX-rendszerben a regisztráltexportőr-azonosító számot, a nyilvántartási adatokat, és azt a dátumot, amelytől a regisztráció a 86. cikk (4) bekezdése értelmében érvényes.

A kedvezményezett ország illetékes hatóságai vagy valamely tagállam vámhatóságai közlik az exportőrrel vagy adott esetben a továbbküldővel az adott exportőrhöz, illetve továbbküldőhöz rendelt regisztráltexportőr-azonosító számot, valamint azt a dátumot, amelytől a regisztráció érvényes.

(3) Amennyiben az illetékes hatóságok úgy vélik, hogy a kérelemben benyújtott információk hiányosak, erről haladéktalanul értesítik az exportőrt.

Az UVK VA 86. cikk (4) bekezdése értelmében:

(4) A regisztráció attól a naptól érvényes, amelyen a kedvezményezett ország illetékes hatóságai vagy a tagállam vámhatóságai az (1) és (2) bekezdéssel összhangban megkapják a nyilvántartásba vétel iránti teljes kérelmet.

Az UVK VA 86. cikk (1) bekezdése értelmében a kérelmet azon ország illetékes hatóságai részére lehet benyújtani, ahol az exportőr központi ügyintézésének helye, vagy állandó telephelye van.

A kérelem Magyarországon történő benyújtása esetén a 485/2015. (XII. 29.) Korm. rendelet 16. cikke szerinti általános illetékességi szabályoknak megfelelően kell eljárni. Ennek

értelmében a kérelmet jogi személy esetében a szervezet székhelye, ennek hiányában telephelye szerinti NAV megyei igazgatóságához szükséges benyújtani.

Az UVK VA 22-06A. melléklet szerinti kérelem papír alapon és elektronikusan is benyújtható. A papír alapú benyújtáshoz az említett melléklet szerkeszthető változata jelen tájékoztató elérhetőségén megtalálható. Az elektronikus benyújtás lehetősége az általános nyomtatványkitöltő program és a NAV_V03 megnevezésű nyomtatvány segítségével vehető igénybe.

II. Nyilvántartásba vett adatok módosítása

Az UVK VA 80. cikk (4) bekezdése értelmében:

(4) A kedvezményezett országok illetékes hatóságai és a tagállamok vámhatóságai naprakészen tartják az általuk nyilvántartott adatokat. A hatóságok e rendelet 89. cikkével összhangban a regisztrált exportőről kapott tájékoztatást követően haladéktalanul módosítják ezeket az adatokat. A kedvezményezett ország illetékes hatóságai vagy a tagállam vámhatóságai tájékoztatják a regisztrált exportőrt nyilvántartási adatainak módosításáról.

Az UVK VA 89. cikk (1) bekezdése értelmében:

(1) A regisztrált exportőrök haladéktalanul tájékoztatják a kedvezményezett ország illetékes hatóságait vagy a tagállam vámhatóságait a regisztrációjukhoz benyújtott adatokban történt változásokról.

A fenti rendelkezéseknek megfelelően a regisztrált exportőrként történő nyilvántartásba vétel során – az UVK VA 22-06A. mellékletének megfelelő kérelem benyújtásakor – a kérelmező vállalja, hogy a nyilvántartásba vett adatainak változásáról a hatóságot haladéktalanul értesíti.

A regisztrációhoz benyújtott adatokban történt változásról a regisztrációt végző igazgatóságot szükséges írásban értesíteni, mely a változások átvezetését az adatbázisban elvégzi.

III. Regisztráció visszavonása

A regisztráció visszavonása történhet a regisztrált exportőr jelzése alapján kérelemre, az UVK VA 89. cikk (2) bekezdésének megfelelően.

Az UVK VA 89. cikk (3) bekezdésében foglaltak alapján a tagállami vámhatóság **visszavonja** a regisztrációt amennyiben a regisztrált exportőr

a) már nem létezik;

b) már nem felel meg a GSP-rendszer⁷ keretében történő árukivitel feltételeinek;

c) arról tájékoztatta a kedvezményezett ország illetékes hatóságait vagy a tagállam vámhatóságait, hogy már nem szándékozik árukat kivinni a GSP-rendszer⁸ keretében;

---

⁷ Az UVK VA 68. cikk (1) bekezdése alapján ezen szabály az unió exportőrei számára elsősorban nem a GSP-rendszer feltételeire, hanem minden más olyan preferenciális szabályrendszer feltételeire értendő, melyet egy EU által kötött megállapodás (pl.: EU-Kanada CETA) határoz meg és amely kapcsán az exportőr alkalmazza a REX-rendszert.

⁸ Lásd az előző lábjegyzetet.

d) szándékosan vagy gondatlanul olyan származásmegjelölő nyilatkozatot állít vagy állíttat ki, amelyik helytelen adatokat tartalmaz, és a preferenciális tarifális elbánás jogtalan megszerzéséhez vezet.

A kedvezményezett ország illetékes hatósága vagy a tagállami vámhatóság **visszavonhatja** a regisztrációt, amennyiben a regisztrált exportőr nem frissíti nyilvántartási adatait, azaz nem teszi meg a szükséges lépéseket a nyilvántartásba vett adatok módosítása érdekében.